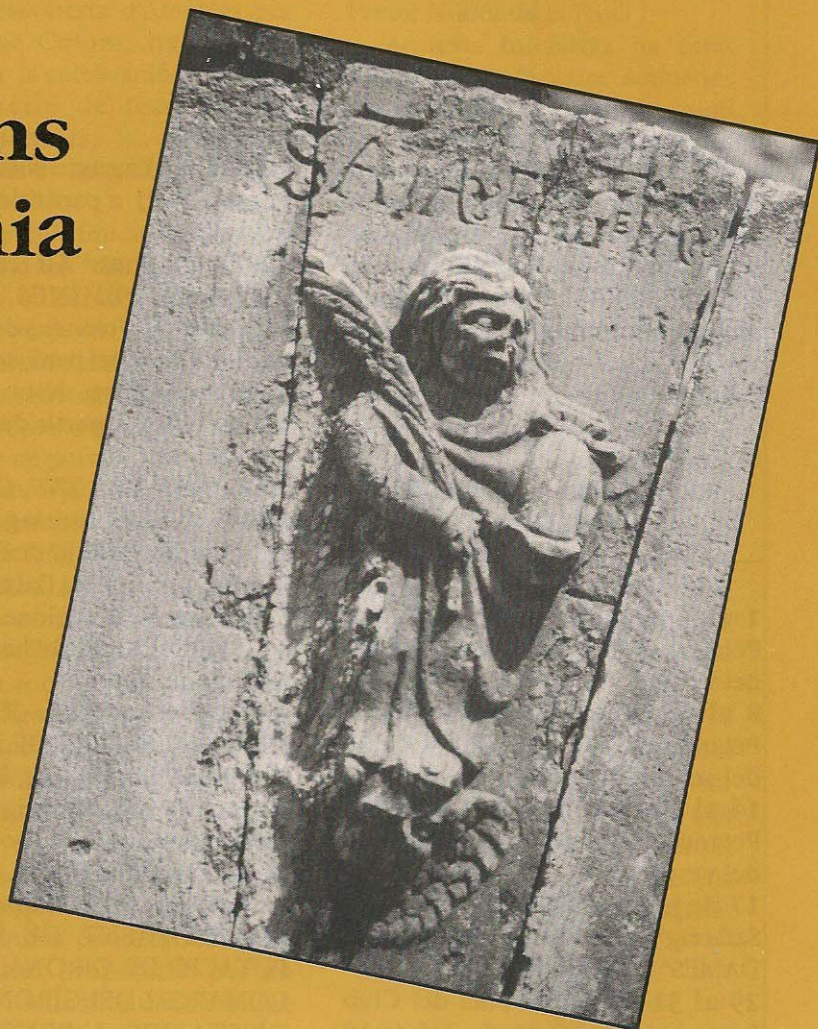

LA FARGA

REVISTA DE SALT

Els nostres veïns de Santa Eugènia de Ter (I)

ANY XIV - NÚM. 131 - JUNY/1992

Casal de Jubilats de Salt

La Junta del Casal, comunica a tots els Socis i simpatitzant la programació que provisionalment hem establert per les "VETLLADES D'ESTIU-92"; si causes alienes ens obliguessin a fer alguna modificació, s'anunciarà al tauler d'anuncis del Local Social.

PROGRAMA VETLLADES D'ESTIU 1992

1 al 3 de juliol: Nits del Club Petanca (1.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

8 al 10 de juliol: Nits del Club Petanca (2.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

14 al 16 de juliol: Nits del Club Petanca (3.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

17 de juliol: TEATRE, el Grup "El Safareig" ens oferirà l'obra "JOC DE DAMES" a les 10 del vespre.

29 al 31 de juliol: Nits del Club Petanca (4.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

4 al 6 d'agost: Nits del Club Petanca (5.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

7 d'agost: BALL DE NIT, amb el conjunt "IAIO'S GRUP" a partir de 2/4 de 10 del vespre, a la mitja part coca i xampany gratuït.

12 al 14 d'agost: Nits del Club Petanca (6.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

22-23 d'agost: XII HORES DE PETANCA FÈMINES, Concurs Nacional de Petanca, de les 8 del vespre a les 8 del matí, sense parar.

25-27 d'agost: Nits del Club petanca (7.ª) a partir de 2/4 de 10 del vespre.

28 d'agost: XV CANTADA D'HAVANERES, amb la participació del grup "EL TAPER" de Palafrugell, i amb el suport de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa", a les 10 del vespre (hi haurà cremat a la mitja part).

5-6 de setembre: XX HORES INTERNACIONALS DE PETANCA, Categoria Sèniors, de les 2 de la tarda del 5-9 fins als migdia del 6-9, sense parar. Amb la col.laboració de CAIXA DE GIRONA.

Agraïm la col.laboració de l'AJUNTAMENT DE SALT, DIPUTACIÓ DE GIRONA, CONSELL COMARCAL DEL GIRONÈS, CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, CAIXA DE GIRONA I EL BAR DEL CASAL DE JUBILATS.

Hi esteu tots convidats, veniu a parar la fresca al Casal, us ho passareu molt bé!!

AVÍS

La Junta del Casal està preparant pels dies 21 al 27 de setembre la SETMANA DEL CASAL, que culminarà amb un Dinar de Germanor el mateix dia 27 de setembre; també es va acordar que enguany s'homenatjarà a TOTS ELS SOCIS PRESENTS AL DINAR MÉS GRANS DE 82 ANYS.

Per aquest motiu, i per tal de no cometre errors involuntaris, es prega a tots els socis nats abans del 28 de setembre del 1910 que passin per la Secretaria del Casal per tal de confirmar que disposem de la seva data de naixement correcte, ja que durant els primers anys del Casal, no es demanava la data de naixement i no volem que ningú en quedi exclòs.

La Junta

OPTICA TARRUS, S.A

Jaume Tarrús i Galter

Òptic diplomad
Llicenciat en Ciències Físiques

Sta. Clara, 54 - Tel. 21 37 50 GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23 06 61 - SALT

**Descompte del 10% per a Jubilats
socis del «Casal de Jubilats»**

El vostre estanc

Pere Casaldàliga, candidat al Premi Nobel de la Pau

La celebració del "V Centenari" de la descoberta d'Amèrica per Cristòfor Colom, ha suposat enguany la celebració a Espanya d'una sèrie de fets, actes i esdeveniments, la culminació dels quals és sens dubte l'Expo-92 de Sevilla.

El "descubrimiento del nuevo mundo" o el "encuentro entre distintas culturales", com se sol dir ara, posa en evidència que rera els fets de la colonització del continent americà hi hagué sens dubte coses positives i també força de negatives.

Tot això ja ho han analitzat profundament historiadors, sociòlegs i antropòlegs.

Amèrica Llatina, però, és molt lluny de semblar-se avui, al cap de 500 anys a Europa. Les convulsions socials i econòmiques, les revoltes, la guerra, els cops antidemocràtics de generals i "comandantes", la pobresa i la desigualtat entre rics i pobres fan de gran part del nou continent un quart món de misèria i alhora d'esperança.

En aquest context recolzem la iniciativa proposada per un grup de col·lectius catalans que enguany, 1992, el bisbe de Sao Felix (Brasil), el català Pere

Casaldàliga, sigui candidat al Premi Nobel de la Pau.

Aquesta iniciativa ha estat aprovada no fa gaire setmanes pel Parlament de Catalunya, amb els vots de tots els grups excepte l'abstenció del PP.

Pere Casaldàliga, nascut a Balsareny (Bages) el 1928, va ser ordenat sacerdot el 1952. L'any 1968 va viatjar al Brasil i va començar a treballar amb les tribus indígenes i amb els camperols de l'estat del Mato Grosso, on ha denunciat la seva situació de pobresa i ha estat amenaçat diverses vegades de mort per enfrontar-se amb els terratinents a causa de situacions injustes. Viu humilment a la seva diòcesi en defensa d'un evangeli actiu, en la línia de la Teologia de l'Alliberament.

Sens dubte que si aquest 1992 el Nobel de la Pau recaigués en el bisbe Pere Casaldàliga, defensor dels indígenes i dels pobres a la seva mateixa terra, hauríem fet un pas important en les relacions entre els pobles i en la solidaritat entre els homes.

ANY XIV/Núm. 131

Juny 1992

PORTADA/

Foto: Església i Parròquia antiga. (Cedida per Crescentí)

Foto: Imatge de Santa Eugènia (Jaume Ollé)

LA FARGA/Revista de Salt.

EDITA/Casal de Jubilats de Salt.

DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné

COORDINACIÓ/M.ª Helena Romagós

CONSELL DE REDACCIÓ/Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Ricra, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Miquel Àngel Ferrés i Fluvia, Agàpit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Alicia Vila, Xavier Alberch i Fugueras i Salvador Sunyer i Aimeric.

COL.LABORACIÓ HABITUAL/Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Eva Escuin i Dilmé, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Minstral i Masia i Josep Boó.

COL.LABORADORS EN AQUEST NÚMERO/Anna M.ª Molist, Josep Burch i Gabriel Roura.

COMPAGINACIÓ/Xarli Terribas i Roca

CORRECCIÓ I ESTIL/Toni Ruscalleda

FOTOGRAFIA/Martí Artalejo i Jaume Ollé.

DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli

ADMINISTRACIÓ/Joaquim Boada i Reig

TIRADA/1.500 exemplars

REDACCIÓ/Passeig Verdaguier, 1

Tels. 23 04 98 - 23 85 78

IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.

C/. Eixampla, 8 - Tel. 42 01 07 - Anglès

DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79

SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.200 ptes.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESSÀRIAMENT AMB LES OPINIIONS EXPRESSADES AMB ELS SEUS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN S'INDIQUI CLARAMENT LA SEVA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DEL 1989

SUMARI

LOCAL

Casal de Jubilats de salt.....2

EDITORIAL

Pere Casaldàliga, candidat al Premi Nobel de la Pau.....3

EL COLOR DELS DIES

Quins jocs tan bèsties.....4

EL DIAMANT DE LA PLAÇA

Alimara.....5

LA CAPSA DE VIDRE

A Salt no hi ha monuments.....5

IMATGES

Barcelona.....6-7

RECULL

Notícies vàries.....7

TEMA CENTRAL

Els nostres veïns de Santa

Eugènia de Ter (I).....9

El pla de Santa Eugènia.....10-11

TEVA/MEVA

Lluís Gil.....12-13

TEMA CENTRAL

Can Ninetes: un exemple de construcció rural al pla

de Girona.....14-15

Records d'infantesa.....16-17

Dades principals.....18-19

Manuscrit.....20

CRÒNICA

Notícies vàries.....21

CLUB PETANCA SALT

Activitats del club.....22

LA TRIBANA

Els jardins del barri vell.....23

L'acudit foll.....23

CAP I POTA

Hem tapat el gratacels?.....24

"Quins jocs tan bèsties"

Ací a tocar, paret per paret, hi tenim un poble modèlic: Santa Eugènia. Salt i Santa Eugènia són el paradigma dels veïns ben avinguts. Que jo recordi amb Santa Eugènia no hi hem tingut mai conflictes. Ens respectem, vivim quasi de bracet i en harmonia. No solament ens respectem sinó que coincidim en què la millor forma d'allunyar el fantasma de la guerra entre els pobles és educar els ciutadans per a la convivència pacífica i amical.

No gaire lluny d'aquí, en canvi, a Sant Hilari, per ser més precisos, juguen a fer guerra! No, no es tracta pas d'una notícia errònia o recollida a la babalà ni tampoc de l'anunci d'una d'aquelles empreses pseudo-esportives dissimulat sota el circumloqui d'Arts Marcials per por de dir les coses pel seu nom, no. Em refereixo, sense pal·liatius de cap mena, de jugar al joc de fer guerra!

Com? Sembla que hi ha uns quants senyors amb poca feina, amb escassa memòria i amb curtíssima vergonya que, per no avorrir-se, juguen al joc més bàrbar, primitiu i macabre que existeix: el de matar. Diuen que hi juguen "amb bona fe" i potser fins i tot, si molt convé, s'ho creuen. Pagen, és clar, quantitats importants per jugar-hi i, per si no n'hi havia prou, en fan publicitat a

fi de convèncer-nos que és el joc més innocent del món, el que més descarrega el cervell de toxines i el que ens cixala més eficaçment els virus de la violència... Francament, a Sant Hilari, aquest cop, n'han fet un gra massa! Algú ha de dir que no a tanta bogeria!

Que no se'n recorden del desori de les dues guerres universals i de les inacabables guerres d'influències comercials de zona que ens assoten? Tenen alguna idea del que va representar per al nostre país la guerra incivil del 36 al 39? Per a ells res no compten les represàlies, els crims, les destrosses, els saqueigs, les bombes, els ferits, els invàlids, les vídues, els morts?...

Bon joc, com hi ha món, per a educar els infants! Bon joc per a entretenir les mares de família! Bona feina per als educadors!

I els ciutadans de Sant Hilari no tenen res a dir-hi? S'ho miraran amb els braços plegats com si sentissin ploure?

Les autoritats de tot ordre també haurien de prendre-hi cartes encara que, tal com rutllen les coses per aquests topants, no me'n faci gaires il·lusions ja que les emissores de TV -tant les estatals com les autonòmiques- són responsables d'ajudar a entronitzar el clima de

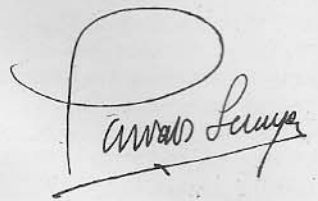
violència que impera a casa nostra. Fa tot l'efecte que no els vingui d'un pam i que juguin a qui la dirà més grossa... violència bèl·lica, violència sexual, violència policial, violència racial, violència en les idees, violència en la propaganda, etc....

Potser ho resoldran amb la hipòcrita frase: "Som en un món de violència, què hi farem"! O la gran sentència: "No hi ha res a fer"!

Qui la fa, la violència? Qui la tolera? Qui la permet? Qui l'estimula? Qui o què hi ajuda a divulgar-la?

Amb tot el dolor de l'ànima, doncs, encara que sigui sol, haig de dir que no! No a la violència! No a la guerra!

Ho dic, i ho diré mentre visqui, tot recordant l'expressió grotesca d'aquell lloro del vell acudit, el qual davant d'una cafrada molt grossa va exclamar amb veu rogallosa: "Quins jocs tan bèsties"!

restaurant
VILANOVA

Jordi Vilanova i Xifra
M.ª Lluïsa Torrent i Frigolé

Psg. Marquès de Camps, 51
17190 SALT (Girona)

Tel. 23 30 26
PREGUEM RESERVIN TAULA

FREN
FLUID S.L.

Ctra. Barcelona, 469 - Tels. 22 07 06 - 21 00 61
Fax 22 35 57 - 17001 GIRONA

Alimara

Una **alimara** és una foguera que es fa en talaies i altres llocs elevats i que serveix de senyal o d'orientació per als qui són a baix o han de pujar des de la plana.

Aquest any, per Sant Joan, m'agradaria fer una alimara, ni grossa ni petita, a mida d'escalf humà.

Voldria fer-la al capdamunt del campanar de Sant Cugat perquè els cotxes que passen esventats per l'autopista sentissin alguna tendresa que els atrapa, els avança i els fa autostop. Voldria que l'alimara il·luminés el treball fressós de les nostres fàbriques, sense haver d'esperar que sortís el torn de les nou. Des del campanar, l'alimara albiraria totes les deveses i se'n sentiria talaia ferma, germana de l'aigua, de les plantes, dels animals i de la terra més profunda i neta. Sobre els teulats de les cases del poble passaria un reflex de llum capaç de refer enmig de l'anonimat la família, enmig del ciment la llar, enmig dels electrodomèstics l'escalf personal. Des de les cases més baixes del barri antic fins als blocs de pisos més alts, es podria veure la mateixa alimara,

la mateixa esperança màgica de celebrar, ni que fos per una nit, que tots naveguem cap al mateix port... i amb el mateix vaixell. I que, en cas de naufragi, primer hem de salvar els petits, els que no tenen gaire on arrapar-se, els qui no saben ni fer una instància, els que no saben ni contesten perquè mai ningú no els ha tingut per res, els que han hagut de buscar l'amistat en el vi, els que tenen càncer, els que tenen sida i els malalts del psiquiàtric, que ens podrien donar més d'una lliçó d'humanitat.

Però el meu somni del campanar s'ensorra parets avall quan veig que la meua alimara es va apagant, víctima de les seves pròpies llàgrimes, perquè l'endemà de Sant Joan se sent sola. Aleshores recullo el caliu dels somnis i, a peu pla, intento repartir guspires d'esperança. Perquè potser el millor lloc per a una alimara és en els cors de la gent alta d'esperit.

Miquel Àngel Ferrés

A Salt no hi ha monuments

Un monument és allò que ha construït l'home, surt de terra com un bolet i serveix per perpetuar el record d'una cosa memorable.

Podríem dir que la construcció de monuments a les ciutats és d'èpoques imperials i que avui dia no té sentit, en aquesta societat superinformatitzada, testificar un esdeveniment amb pedra i ferro.

Però no sabem quan durarà l'època del plàstic, i la major part d'aparells que poden conservar la nostra informació són de plàstic, i tots tenen una caducitat. És per això que no hauríem d'oblidar, ni renunciar, a commemorar amb pedra aquells actes importants.

Per desgràcia, aquí a Salt, no tenim gaires monuments. Normalment, per immortalitzar els actes importants s'ha donat nom a un carrer, p.e.: C/. Tres de Març (Independència). Però com que aquests esdeveniments, són de tot el poble, s'hauria de fer en forma d'obra majestuosa. I així, de les últimes batalles lliurades i guanyades no tenim monuments, p.e.: Batalla de la Independència, Batalla de la Integració Social, Batalla de la Solidaritat, Batalla de l'Alfabetització, etc... i és per això que crec que tots aquests i altres fets s'haurien de perpetuar amb pedra de Salt, perquè així les futures generacions podrien veure el que es va fer en determinades èpoques.

I per això no podem pas dir: Perquè a Salt no tinguem monuments no vol dir que no hàgim guanyat mai cap guerra!, perquè, afortunadament, de guerres i batalles sí que n'hem guanyat, i moltes. I sí que ho tenim enregistrat en disquets, però són de plàstic.

És per això que hem de fer una crida urgent als ciutadans de Salt, perquè es faci a corre-cuita el Comitè de Monuments de Salt, i així commemorar amb pedra i ferro les batalles importants.

Però hem d'anar en compte, perquè més d'un ens hi posaria pedra-cartró.

REMOTO
CENTRE RECANVIS MOTO

VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ

AGETSI
PLÀSTICA TUBIA

IMPORTADOR PER A ESPANYA

ariete

AMFLUX

UTM

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

polini

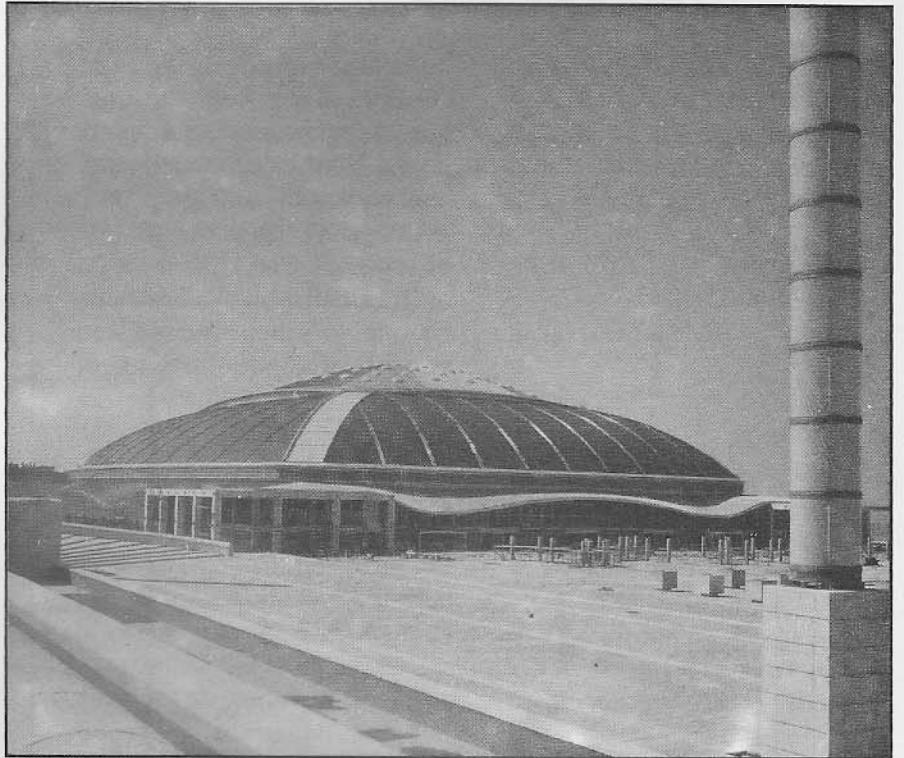
Ramon i Cajal, 8 - Telèfon 24 00 61 - SALT

Barcelona

Sens dubte, aquest 92 és l'any de Barcelona. Si algú de vosaltres hi ha anat en els darrers anys, haurà comprovat que tota la ciutat està pràcticament aixecada. El fet de ser olímpics ha fet que una sèrie d'obres públiques que estaven programades, per qüestions de pressupost i -també cal dir-ho- per falta d'interès de les administracions, tota aquesta "moguda" estava aparcada. També, però, s'ha de dir que la seva especulació ha sigut no solament monetària, sinó també amb zones dubtoses.

A nivell d'accessos ha millorat, s'han posat nous tots els serveis (llum, aigua, clavegueram...). Només una cosa, amb les presses esperem que no peti després de les olimpíades.

Ara a qualsevol indret del món saben on és Barcelona. I això és important.

LA TRANSFORMACION DEL MITO

NUEVA GAMA LANCIA DELTA

Para LANCIA renovar al mítico DELTA, era un reto. Y lo hemos conseguido, desarrollando un automóvil con un espíritu nuevo, exclusivo, con poder. Desde la nueva versión LX con un motor de 1.500 cc, hasta la agresividad del nuevo HF INTEGRALE 16 V. La nueva gama DELTA llenará de satisfacciones a los que consideran que conducir es un placer.

LA DIFERENCIA DE VIAJAR EN LANCIA

El Grupo Barro

TURIS-AUTO

CONCESSIONARI
LANCIA

GARATGE INTERNACIONAL
Servei Oficial Postvenda i Recanvis
Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) Tel. 24 30 62

Fins i tot en Frank Sinatra (Franki pels amics), hi ha actuat per primera vegada. Ha tardat 76 anys, però va valer la pena. Inicialment previst pel dimecres 3 de juny al Mini-estadi, però per coses de les pluges que no han parat en els primers dies de juny, es va traslladar al Palau St. Jordi. Quinze mil persones, escoltant i veient la "veu". L'home que porta a sobre seu un grapat d'història

dels Estats Units. Vinculat amb la Mafia, amic dels Kennedy... Un home que ha passejat i cantat per Nova York amb el Gene Kelly (Un dia en Nueva York), que ha fet pel·lícules tan interessants com "El hombre del brazo de oro" o "De aquí a la eternidad". Que es va casar amb l'Ava Gardner i la Mia Farrow.

Tota una llegenda que va actuar

i va emocionar durant més d'una hora a Barcelona.

I finalment, el Barça, que ha arrasat i ho ha guanyat tot. La Copa d'Europa i la lliga, humiliant al mateix temps el Madrid.

Què més pot demanar Barcelona al 92?.

Guillem Terribas i Roca

* Sessions pràctiques de llenguatge comercial català. Escola d'Adults. Mes de maig. Organitza: Servei Municipal de Català.

* V Gincama fotogràfica a Salt. 3 de maig.

* Festa del Casal de Les Bernardes. 28-31 de maig.

* Pinxada-botifarrada carrer Sant Romà. 23 de maig.

* La botiga al carrer. C/: Francesc Macià, 9 de maig.

* Festa de primavera. Psiquiàtric de Salt. Maig.

* Setmana Cultural "ESCOLA SILVESTRE SANTALÓ", sota el lema "Europa a Amèrica" Maig.

* Curset de ceràmica "RAKU" al Museu. 2.ª quinzena de maig.

* Concert de Rock al camp de futbol Salt. SANGTRAÏT, SAU, 16 i TERRATRÈMOL. Organitza: Club de Futbol Salt.

frigoríficos del ter S.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT N.º R.S. 10.4125/CAT-10.03930/GE

C/. Major, 419 - Tel. 23 31 11*
17190 SALT
Fax 24 45 18 - Telex 56204 FTER-E
Apart. Correus, 239 - 17080 GIRONA

(Foto: Jaume Ollé)

Els nostres veïns de Santa Eugènia de Ter (I)

Santa Eugènia, també

Fa 3 o 4 anys que vàrem iniciar uns números de la revista dedicats als municipis i pobles veïns. En anteriors números hem parlat sobre Vilablareix, Bescanó i Sant Gregori. Ara ho volem fer sobre Santa Eugènia de Ter, per acabar després amb la ciutat de Girona.

Santa Eugènia va ser municipi fins l'any 1962, en què se'l va incorporar a Girona per Reial Decret. Els veïns no hi estaven d'acord, però tot i així en aquella època franquista, la mobilització fou poca. Això no obstant, l'ajuntament de Santa Eugènia s'hi va oposar amb un recurs contenciós administratiu i va fer valer la seva contrarietat amb l'annexió.

Han passat 30 anys del fet, i Sta. Eugènia ha esdevingut un barri de Girona. Cal dir que en alguns sectors (Barri baix o nucli antic) encara els eugenienços conserven consciència de poble, i diuen que van a Girona tot i formar part de la ciutat.

A nivell de Salt, la travessia de Sta. Eugènia és el carrer que ens uneix i alhora ens separa entre uns i altres. Fins a la plaça de Santa Eugènia, es pot dir que encara hi ha unes relacions més o menys fluïdes entre saltencs i eugenienços. Més enllà, són més aviat

escadusseres, i a mesura que ens acostem a Girona podem dir que les relacions entre saltencs i eugenienços són pràcticament inexistentes.

Aquest número de La Farga vol acostar aquests dos pobles, i per això hem parlat amb els veïns i les entitats perquè ens exposin la realitat de Sta. Eugènia, i arribem a conèixer-nos millor uns i altres.

A més de Sta. Eugènia -estricta- també fem referència a Can Gibert del Pla (un polígon d'habitatges dintre l'antic municipi amb una especificitat pròpia). A Santa Eugènia, al costat del nucli antic (reduït i desfigurats), hi conviuen els habitatges especulatius dels anys 60 i els blocs aixecats els darrers 15 anys, propis de l'expansió urbana de Girona -ciutat-.

El pla de Santa Eugènia

És cosa sabuda que des de l'antigor el poble de Santa Eugènia de Ter tenia una doble activitat agrícola i industrial, a diferència de la majoria de les altres poblacions. L'agricultura presentava dues vessants clarament diferenciades, l'eix de les quals era la carretera de Girona a Anglès. La vessant nord servia, i encara serveix de regadiu, aprofitant les aigües del Ter i del rec Monar.

La vessant sud es conreava a base dels cultius tradicionals.

Casa de finals del segle XVIII, al costat de la carretera i del carrer de Sant Sebastià. Formava part del nucli antic del poble. Avui ja no hi és. (Foto: Biondi)

En el document més antic que coneixem, referent a Santa Eugènia, del 988, es fa menció, a més de l'església, del soler, cases, corts pels animals, horts, arbres fruiters i no fruiters, vinyes i la condamina de l'abat de Sant Pere de Galligans i la condamina que fou del comte Borrell. De gran importància per l'agricultura i també amb un fort interès industrial, apareixen uns molins en el rec comtal i unes plantacions de lli i cànem.

Més tard, l'any 1018, la comtessa Ermessenda fa executar un testament pel qual es lleguen al Capítol de Girona uns alous, és a dir terres en plena propietat. I en 1160, el sagristà de Girona fa donació a Berenguer de Sitjar de la condamina que es troba al pla de Girona "sobre Santa Eugènia, a pagesia i laboració".

Creiem que pot ésser interessant de referir-nos a una activitat que no sol ser tinguda en consideració i que està relacionada, en tot el pla de Girona, amb els rius Ter i Onyar, amb el rec Comtal o Sèquial Monar. Ens referim als pescadors.

Ara aquesta activitat ens pot semblar estranya si tenim en compte l'estat de les aigües dels nostres rius. Però és clar que en els anys de l'Alta i Baixa Edat Mitjana la cosa era ben diferent.

Així tenim que el dia 9 de juny

Imatge de Santa Eugènia a la façana de can Ninetes. (Foto: Pep Iglesias)

de 1292, Berenguer Llonguet, carnisser de Girona, i la seva muller Brunissenda, venen a Joan Falgars, pescador, i a Ermessenda sa muller, un hort que posseeixen en el lloc anomenat "horta Estradera". La feixa afronta a Solixent amb el rec Comtal; a Migdia amb la feixa de Guillem Hortolà; a Ponent amb la Reguera de l'aigua de regar i el camí públic; a Tramontana amb la feixa d'Homdedeu Corretger. La venda es fa pel preu de 50 sous barcelonesos de tern, inclou

MOBLES sta. EUGENIA

DISSENY
DECORACIÓ
MOBLES

TAPISSERIA
COMPLEMENT'S

Ctra. Sta. Eugènia, 101 - Tèl. 24 06 47
Fax 24 38 50 - 17005 GIRONA

Restaurant
Cafeteria

Batejos - casaments
Menú per a estudiants

Dr. Ferran, 16 (cant. Torras i Bages) Tel. 24 01 99
17190 SALT

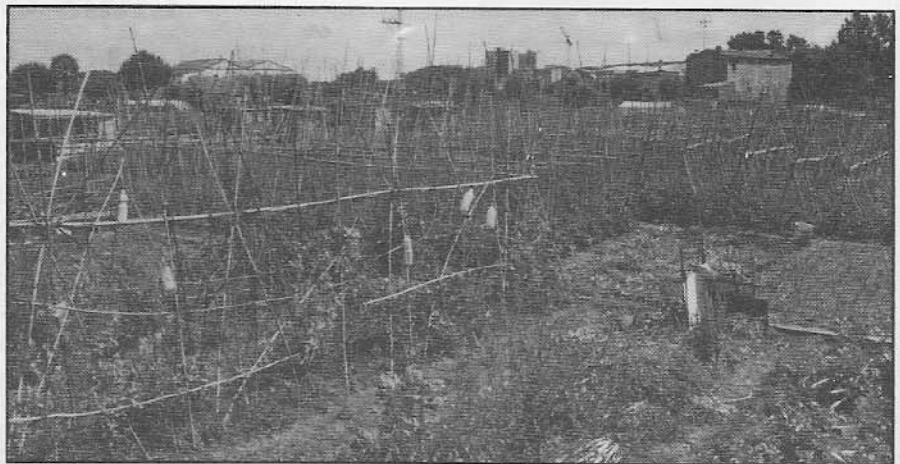
entrades i eixides i tots els milloraments fets o que s'hi faran. Amb cens, per Nadal, d'un Auri alfonsí "flamejant de bo i fi d'or i de just pes".

Semblantment, el 24 de gener de l'any següent de 1293, Bonanata, filla del difunt Vidal Granollers, ciutadà de Girona, lloa i firma a Pere Ponç pescador, la venda que li ha fet el seu germà Pere Duran de dues peces de terra que tenia a l'horta de Darocha, tal com queden llargament expressades en els instruments de venda. També li fa remissió de tots els seus drets, tant per la seva legítima paterna i materna, com per la successió "ab intestat".

Aquests pescadors que acabem de trobar alternaven la seva feina amb el conreu de l'hort que els proporcionava les hortalisses necessàries per la seva alimentació. Els rius i recs de Girona proporcionaven abastament l'espai per la pesca.

Des de temps antics, el peix acomplí una important funció alimentícia: els peixos d'aigua dolça, aleshores eren usats més que no pas els de mar, cosa que calia atribuir a la dificultat de transport des del lloc de la pesca fins als mercats de les comarques de l'interior. Aquest transport només es feia amb peix salat.

Carlemany prescribí que el peix de les deus, rius, rieres, pantans i sèquies, eren lliures i tothom podia accedir-hi per tal de completar la seva dieta alimentícia. D'entre les diverses espècies d'aigua dolça, en aquelles èpoques es tenia en gran

Les hortes de Sta. Eugènia sempre han proveït la ciutat de Girona, amb productes de bona qualitat, com verdures i hortalisses. (Foto: Jaume Ollé)

Lloc on hi havia la parròquia i que es convertí en un sector degradat i abandonat durant molts anys.

estima l'anguila, puix apareix expressament citada en la Llei Sàlica, del segle VI. Com que és un animal molt abundant en sèquies i recs, alguns pagesos podien pagar censos a base de certa quantitat d'anguiles, quan netejaven els canals de rec.

Vers el segle XIII, l'ofici de pescador s'ha fet prou comú com per aparèixer en la documentació

pública, com veiem en els casos esmentats. A Salt, Santa Eugènia, Pedret i el Pont Major, eren llocs habituals dels pescadors d'aigua dolça.

Ara que es va prenent consciència ecològica, seria molt bonic tornar a veure pescadors d'ofici en els nostres rius.

Gabriel Roura

FÀBRICA:

Passeig d'Olot, s/n. - Tels. 23 19 38 - 23 57 27
Fax 24 41 19 - GIRONA

HONDA

MAQUINARIA

ROBERT TORRENT, S. A.

Venda i reparació de Maquinària
Agrícola i Jardí

CONCESSIONARI:

BOTIGA: Cerverí, 9
Tel. 20 84 31
GIRONA

TALLER: Ctra. N-II, 25
Tel. 21 96 05
SANT JULIÀ DE RAMIS

Lluís Gil i Aban regidor del barri de Santa Eugènia

En Lluís ha vist com els camps que abans voltaven el petit nucli de cases que formaven Santa Eugènia, prenen ràpidament una altra fesomia i es convertien en carrers i en blocs de pisos. Malgrat els anys que han passat, sempre ha estat lligat a aquesta part de la ciutat, de petit jugant pels carrers, i ara de gran desenvolupant una tasca ben diferent: la de regidor del barri, com a membre de l'equip de govern de l'Ajuntament de Girona.

Santa Eugènia, en pocs anys, ha sofert uns canvis notables. Com els valoraria?

Quan jo vaig arribar a la Rodona, tot el que passava del que ara coneixem com a pont dels Maristes eren hortes. La urbanització d'aquest sector va créixer moltíssim a partir de quan jo em vaig casar. Devia tenir 25 anys. Aquella zona es va començar a edificar d'una manera molt ràpida. En algunes zones hi ha hagut una massificació excessiva i s'han convertit en zones dormitori. Malgrat tot, no crec que hagi fet una evolució desor-

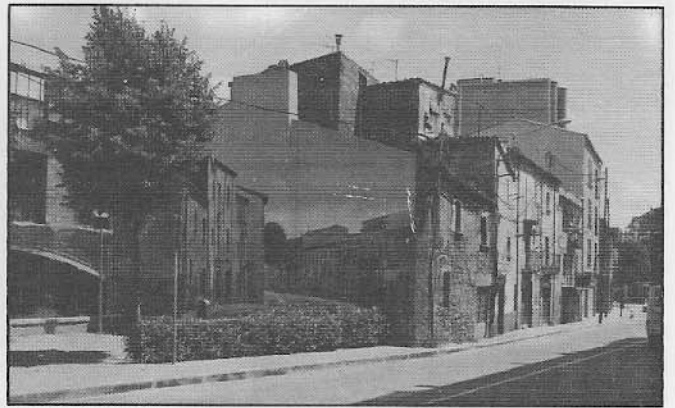
denada, però reconec que amb aquestes condicions és difícil sentir-se com una pinya.

Una de les queixes que corren entre els veïns és que el barri està molt separat per la carretera de Santa Eugènia, el riu Güell i ara s'hi ha fet el Passeig d'Olot i el pla especial frontissa del Güell, que encara agreuja més el problema.

Hi ha sectors de Santa Eugènia que manifesten preocupació per l'existència d'aquestes fronteres naturals. Ara, però, l'únic element que ha creat una mica més de separació és el passeig d'Olot. Per altra banda era una via absolutament

cessària per l'ordenació del trànsit en aquella zona.

direcció al terme municipal de Salt. De totes

Ctra. de Sta. Eugènia a Salt, que es va eixamplar fa uns anys. El lloc es coneixia per "l'estret de Sta. Eugènia". Hi veiem el mural que Vicenç Huedo pintà a la paret de la placeta que dona al carrer de Baix

Jo entenc que és una obra important i que era imprescindible fer-la. A més tindrà tot el seu sentit quan estigui acabada en

maneres, considero que aquests elements no distorsionen tant la convivència com la mateixa acció de les associacions

OK SERVICE

22 24 26

**TOTES LES
REPARACIONS I
REFORMES RÀPIDES**

**ELECTRICITAT - FONTANERIA - FUSTERIA - TV-VIDEO
PERSIANES - CALEFACCIÓ - ELECTRODOMÈSTICS -
PINTURA - SERRALLERIA - PANYS - ESCALFADORS
CRISTALLERIA - OBERTURA DE PORTES - ALTRES
REPARACIONS - PALETA**

GIRONA - SALT - CASSÀ - BANYOLES

Cristalleries Girona S.A.

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21 38 16 - 17007 GIRONA
C/. Lorenzana, 41 - Tel. 20 29 90 - Fax 22 02 21
17002 GIRONA

de Santa Eugènia i Can Gibert. La participació conjunta dels dos sectors és molt difícil.

Hi ha algun projecte polític per intentar superar aquesta divisió entre les dues zones?

S'està intentant alguna col·laboració, encara que puntual, entre les dues associacions. A Santa Eugènia, per exemple, s'han començat unes activitats al centre social, que estan organitzades per l'associació de veïns amb el suport de l'equip d'Assistència Primària de l'Ajuntament, per integrar gent de Can Gibert. Un altre element important ha estat la construcció del Pavelló d'Esports.

Sembla ser que el pavelló ja s'ha fet petit?

Sí, ara per ara, està funcionant a totes hores, des del matí fins passades les 10 del vespre. A vegades costa trobar una estona lliure per les entitats del barri, ja que hi ha l'equip de Santa Eugènia que hi fa els entrenaments. Des del punt de vista dels ciutadans, ha estat una inversió realment molt bona.

Una altra obra del barri que amoïna és can Ninetes. Què hi ha previst fer-hi?

La voluntat de l'Ajuntament és restaurar-la i condicionar-la durant aquest mandat. Hi ha alguns plans fets, però cap decisió amb data exacta. Es pretén que sigui un element de vida i de cohesió del barri i un espai on s'hi potenciïn diferents activitats. S'hi vol fer un centre cívic semblant al de Sant Narcís i ubicar-hi l'equip d'Assistència Primària.

Què me'n diu de la possibilitat de fer un institut al barri?

Que hi hagi un institut és una necessitat urgent, però l'Ajuntament ja ha fet la cessió d'uns terrenys a Can Gibert del Pla i l'associació de veïns també s'ha mogut perquè es faci tan aviat com sigui possible, però ara tot depèn d'Ensenyament. És el mateix que amb el Centre d'Atenció Primària. Estem esperant respostes.

Zona entre Can Gibert del Pla i Sta. Eugènia, on hi ha una plantació d'oliveres.

L'Ajuntament té alguns projectes immediats pel barri?

Ja s'han començat les obres a la zona de Can Gibert del Pla del projecte d'il·luminació de la zona verda, que s'inaugura el 23 de juny. L'Ajuntament, de fet, té un pla d'inversions per fer obres a tots els barris de la ciutat.

Quines reclamacions dels veïns li arriben com a regidor del barri?

Es tracta sobretot de reclamacions molt puntuals d'entitats i veïns que es refereixen a aparcaments indeguts, clavegueres, forats. Algunes vegades també m'han fet suggerències, demandes amb espècies.

Deixant a part la seva tasca de polític, quins records té del barri d'anys enrera?

Són sobretot records divertits. Santa Eugènia era un sector molt dinàmic on hi havia molt de jovent. Ara n'hi ha un altre, però té uns costums i unes prioritats ben diferents dels d'abans. Es vivia molt més al carrer i es tenia molt més contacte amb els amics. S'hi feien activitats més espontànies. Aleshores, la Festa Major de Santa Eugènia era de les més importants de la comarca.

Ens podria explicar alguna anècdota?

El que més recordo són les activitats al carrer que fèiem. També els llocs de tertúlia que teníem, com cal Barber de la Rodona. És curiós que tot i viure molts anys a la Rodona, pertanyi a Sant Narcís, la gent d'allà ens sentíem més lligats a Santa Eugènia.

Alícia Vila

LES MILLORS ULLERES I LENTS DE CONTACTE
AMB GARANTIA DE SALUT
ATENCIÓ A LES PROMOCIONS

OPTICA

SALT

Àngel Guimerà, 75
Tel. 23 36 45
17190 SALT

GRUP FARMAÒPTICS

Fustes **GIRONA**
SOCIETAT ANÒNIMA

IMPORTACIÓ DE FUSTES TROPICALS
TRACTADES EN ASSECADOR
MOTLLURES I ENCADELLATS

Ctra. Santa Eugènia, 176
Tels. (972) 23 40 61 - 23 22 40 - 17005 GIRONA

Can Ninetes: un exemple de construcció rural al pla de Girona

Can Ninetes és un exemple del tipus de construcció que es caracteritza per la presència d'un nucli fortificat primitiu, amb la torre com a element distintiu, situada sobre una via de comunicació o un punt estratègic, amb la funció de vigilar, protegir i servir de refugi als habitants de la zona. Sobre aquest nucli s'afegiran edificis que alteraran en bona part l'estructura i la funció originària del conjunt.

Can Ninetes es troba situat just sobre el camí conegut com a *Camí Ral* i en anterioritat com a *Via Monera*, que enllaçava Girona amb Amer. Avui dia aquesta via de comunicació és fàcilment resseguible per la situació de les torres de defensa situades a prop del camí. Des de Can Ninetes segueix pel Monar cap a Salt passant pel costat de la torre de Santdionís (1.250 m. de distància), i del Mas Llorens (a 1.000 m. d'aquesta). D'aquí seguia en direcció a Sant Julià del Llor per on travessaria el Ter en direcció a Amer.

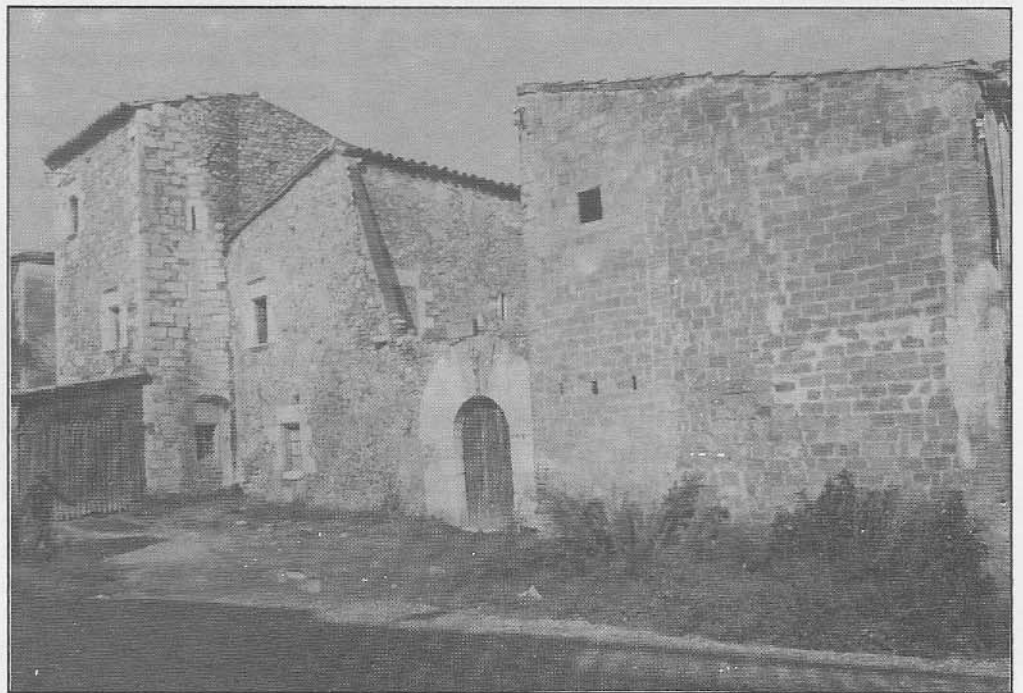
Can Ninetes, com la majoria de les construccions rurals del Pla de Girona, ha sofert una activitat arquitectònica continuada que ha transformat el seu aspecte original amb el mas que actualment coneixem, evidència material dels canvis socials, econòmics i culturals del passat.

Fase I.- Torre de defensa exempta.

En aquesta primera fase una torre exempta que potser estava relacionada amb alguna construcció més o menys propera, avui desapareguda. Dels elements defensius d'aquesta torre es conserven cinc espitlleres al segon pis, tres orientades a tramuntana i dues a ponent.

Fase II.- Construcció inicial del mas.

Dins d'aquesta gran fase (comuna a la majoria dels masos fortificats de la zona) hem pogut

distingir diferents moments de construcció. El moment inicial d'aquesta gran fase s'ha de datar entre mitjan s. XVI i principis del XVII, i es podria subdividir en tres períodes:

Fase II. 1.- Comprèn la construcció d'un conjunt d'espais adossats a l'angle nord-est de la torre, dels quals destaca

una gran sala. Aquesta sala és l'estança amb més prestigi social del mas. Normalment està situada en el primer pis i amb presència d'algun element remarcable, en aquest cas per mitjà d'una porta amb inscripció: "QD QD AGAS SAPIET AGAS RE FINE 1547". L'accés a aquesta sala s'efectuaria per mitjà

d'una escala situada al pati interior del mas i adossada a l'exterior de la façana est. La primera estableix un pas directe a la torre, amb una porta igualment ennoblida amb un motiu floral de forma triangular. Aquesta sala té una altra entrada a l'extrem nord del mateix parament. D'aquest mateix moment són els arcs

rebaixats que marquen a la planta baixa una àrea de circulació-treball completada amb un pati interior i una portalada amb la imatge de Santa Eugènia.

El pati interior queda limitat, a la banda sud, per la portalada d'accés al mas; al nord, pels arcs esmentats; a l'oest, per l'edifici de la sala, i a l'est, per una paret que tanca aquest àmbit. Aquest pati devia anar descobert amb una porxada tot al voltant, tal com indiquen les mènsules que encara s'hi troben.

Fase II. 2.- Ennobli-ment de la Torre.

L'únic element que coneixem d'aquesta fase és l'obertura de dues finestres d'estil renaixentista amb un guardapols rematats amb uns caps d'àngel, com tantes altres finestres datables en aquest període. La finestra del segon pis porta la inscripció "IOAN FERRER ME FECIT 1572", i la del primer pis: "IOAN FERRER 1571". La col·locació de les finestres en angles oposats del quadrat teòric que formen els dos pisos de la torre respon a un intent de donar horitzontalitat a aquesta construcció.

Fase II. 3.- L'escala de cargol.

Per afegir aquesta escala, situada a la cara est de la torre, es reaprofiten carreus extrets d'altres llocs o d'estructures anteriors del mateix mas. Aquesta estructura, bàsicament interior, inutilitza part de l'espai intern de la torre i amaga parcialment

la finestra del primer pis.

Fase III. Empo- briment i canvi general del mas.

Dins d'aquesta fase englobem diverses construccions, destruccions i reconstruccions que no pertanyen a un mateix moment, però sí que responen a un context històric determinat:

En aquest moment la planta del mas queda configurada tal i com la coneixem actualment, sigui mantenint les estructures anteriors o edificant-ne de noves, com l'obertura de la gran porta nord del mas (datable en el segle XVIII) i el cobriment de les diferents estances amb voltes d'encanyissat, fet que obliga a engruixir les parets mestres per donar solidesa als nous sostres. En un moment imprecís, s'enderroca el teulat de la torre i part de l'escala de cargol que serà reedificada força matusserament. El canvi en les estructures (tapament arcs, etc...) correspon a un canvi de funcionalitat de la casa, ara destinada a usos agrícoles i no a l'activitat molinera que havia mantingut fins aquest moment.

Fase IV. Època con- temporània, s.XIX-XX.

Dins aquesta fase s'engloben totes les estructures que trobem al pati interior: envans, escales, sostres actuals, llars, corts, etc., destruccions i reformes en els

setges francesos i finalment la divisió, en el segle actual, del mas en diversos habitatges.

Dades documentals referents a can Ninetes

Aquest mas, també conegut com a can Dositeu, apareix a la documentació com a Masferrer o Torre de Ferrer, denominació que s'adiu amb les inscripcions conservades a la casa.

Malgrat que la dada més antiga que tenim del poble és de l'any 988, no hem pogut documentar can Ninetes fins a principis del segon terç del segle XVI, concretament el 1535, en un registre de propietats fet per raó de la contribució a unes obres d'agençament del riu Ter, on apareix el Masferrer, com a propietat de Sta. Eugènia, encara no relacionada amb els molins existents a la zona.

El Joan Ferrer que apareix a les inscripcions de la cara sud de la torre (1571) i que hem associat al moment d'ennobliment de les estances del mas, lliga amb l'abundant documentació relacionada amb el seu fill Jeroni Ferrer, que apareix com a moliner de draps. Més endavant, el 1614, aquest mateix Jeroni vendrà a la Seu de Girona els tres molins que posseeix (un de fariner, un de paperer i un de draper), amb el corresponent cànon sobre el rec Monar.

No tenim cap dada que ens expliqui aquesta venda, i més si tenim en compte que el fill i el nét

de Jeroni Ferrer segueixen relacionats amb el treball dels molins, l'un com a paraire i l'altre com a draper.

Aquests molins queden fortament afectats amb el setge de l'exèrcit francès de 1652, i no es tornaran a posar en servei fins que passin a propietat del municipi de Girona.

Més endavant, sembla que els Ferrer es traslladen a Osona i arrenden les seves propietats, entre elles, la Torre de Ferrer a Pere Melcior i la seva família, que es dediquen bàsicament al conreu de les 33 vessanes associades a la propietat.

Finalment cal esmentar que la casa fou ocupada pel comandament francès als setges de 1808-1809 (d'aquest moment podrien datar unes espitlleres obertes al pis superior de la torre del mas), cosa que ha donat peu a la tradició popular, per furnir un seguit de llegendes respecte a aquesta època, com l'empresonament al mas del Governador Militar de Girona, Àlvarez de Castro.

En aquest segle la casa ha patit una gran transformació per l'ocupació de diverses famílies que la dividiren en diferents vivendes.

Records d'infantesa

Segurament que per a molts que han arribat a Sta. Eugènia de Ter els últims 20 o 25 anys, aquest nom de santa no els invoca res més que el nom d'un barri. Alguns saben, però, que aquest barri havia estat un poble. Petit i al costat de Girona capital, però poble.

Jo he nascut a Girona. Vaig venir a Sta. Eugènia de Ter quan tenia un any, vivint-hi sempre des de llavors, llevat d'algun període de temps que he estat en altres llocs. Sempre he tornat. M'hi sento molt identificada. Sóc de Sta. Eugènia de Ter i encara quan vaig al centre dic: -Me'n vaig a Girona!

Sta. Eugènia s'ha caracteritzat pels seus horts. Conservo en el record que quan els pares es van fer la casa estàvem pràcticament envoltats d'horts i quan jo sortia a menjar-me el pa amb xocolata al pati, feia petar

Enderrocament del lloc on fins a la Guerra Civil hi hagué l'església i parròquia de Santa Eugènia. Avui el solar està ocupat per un mercat privat (mercat de Sta. Eugènia) i més recentment s'hi ha construït un bloc de pisos.

la xerrada amb en Roc, l'hortolà que hi havia al costat de casa. No tenia cap dubte de com s'ensulfaten les tomateres o es planten els enciams; no m'estranya gens que els nens de les ciutats d'avui dia, acostumats a les grans superfícies

comercials, es pensin que les verdures surten en safates plasfíticades.

Recordo que hi havia un personatge que li dèiem "Tau". Era un home petit, morè, amb la pell molt cremada i molt sec que anava enfilat en una gran bicicleta, que no sé

com s'hi aguantava. Fins que no el vaig conèixer més bé em feia molta por ...em pensava que era l'home del sac.

Quan vaig ser més gran sortia amb la colla pel poble en bici, aleshores corriem pels camps i sempre fèiem alguna entremaliadura; ens agradaven les pipes i alguna vegada robàvem alguna flor de girasol; el més divertit, però era si el pagès ens corria al darrera. A l'estiu ens quedàvem fins que es feia fosc al carrer i jugàvem a amagar, a lladres i policies...

Per la revetlla de Sant Joan, les cases del meu carrer ho celebràvem plegats, cada any anàvem a una casa diferent: tiràvem petards, menjàvem coca i xampany i el que era millor, fèiem gelat!

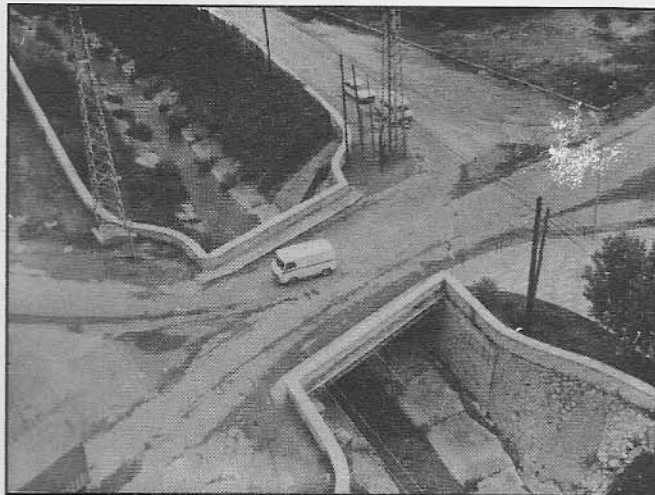

Teníem com una galleda de fusta que hi posàvem gel i sal i a base d'anar-hi donant voltes sortia gelat. Ens ho passàvem pipa.

El setembre era la festa Major i tornava a ser motiu de gresca. Recordo que els de la comissió de festes passaven per les cases a vendre abonaments i "palcos". L'envelat el feien al pati de les escoles i hi venien cantants i còmics que estaven de moda: la Karina, la Mari Santpere, en Rudi Ventura, el Luís Aguilera... amb aquest darrer vaig pujar a l'escenari a ballar la Yenka, tota una proesa!

Vaig començar l'escolarització a Sta. Eugènia de Ter, a les escoles nacionals, ara col·legi Groc, i recordo particularment la Srta. Montserrat, així com les cortines dels finestrals, molt velles, a punt de fer-

s'hi un forat. Després d'uns anys d'haver canviat d'escola encara hi eren, aquelles cortines....

Vista aèria del riu Güell i del Pont del Dimoni. (Foto Biondi)

El tren, el tren d'Olot que passava pel davant del pati de l'escola, que n'era de bufó, tot de fusta! Travessava el Güell per un pont al mateix costat del famós Pont del Dimoni.

El Pont del Dimoni el travessàvem per anar a comprar a Sant Narcís o bé per anar a cal metge, el

Dr. Macià. Un altre pont que travessàvem era el que hi havia a la carretera de Santa Eugènia per anar a la Rodona. Més d'una vegada la mare em donava diners per anar a comprar a la Rodona, jo anava tan

concentrada intentant recordar el que havia de comprar que em queien els cèntims al riu i tornava a casa tota plorosa.

És curiós que m'hagin vingut tots aquests records al cap, però en certa manera són els meus fills que m'hi han fet pensar. Comencen a tenir una edat que volent sortir a jugar al carrer i a mi em fa un pànic terrible; els carrers d'ara no són com els d'abans: hi ha massa cotxes, massa trànsit, els veïns ja no es coneixen tant i els espais per jugar s'han convertit en illes de cases. No ens queden gaires recursos als pares per evitar que els nens s'empassin la tele tot menjant-se un Bollycao.

Anna M.ª Molist
Veïna de Sta. Eugènia de Ter

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:

Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

Dades principals

* SITUACIÓ:

El terme de Santa Eugènia es troba situat a la riba dreta del Ter, a una altitud inferior als 80 metres sobre el nivell del mar. És travessat per la sèquia Monar, el riu Güell i la carretera de Girona a Anglès.

* EXTENSIÓ:

La superfície de l'antic terme és força reduïda, ja que ocupa únicament 1,25 km.²

* DENOMINACIÓ:

Antigament se la denominava Santa Eugènia sobre Horta de

Girona. Al 1916 passa a denominar-se Santa Eugènia de Ter. Durant la Guerra Civil tindrà el nom de Pla de Ter.

* HABITANTS:

A finals del segle XVIII tenia únicament 80 habitants. És a mitjan segle XIX quan la població augmenta força a causa de la industrialització. L'any 1857 té 283 habitants, ha triplicat, doncs, la població. Després el creixement és lent fins l'any 1930, que arriba als 1.200 habitants. L'any 1960 en tenia 1.857.

Avui entre Santa Eugènia i Can

Gibert del Pla, la població és superior als 12.000 habitants.

* EL TERRITORI:

Una part del terme és encara zona agrícola, amb hortes regades per la Sèquia Monar. Hortes que han proporcionat al llarg del temps un bon proveïment al mercat de Girona. La resta és urbana, totalment edificada, llevat d'un sector entre Can Gibert del Pla i el passeig d'Olot, i una zona al sector oest del cementiri.

* EQUIPAMENTS:

És un barri ben dotat d'escoles:

**EXPOTECNO
GIRONA, S. L.**

INSTAL·LACIONS I REFORMES DE BOTIGUES

DEMANIUS PRESUPOSTOS
DE PROJECTES I DECORACIÓ
SENSE COMPROMÍS

SOM ESPECIALISTES EN:
INSTAL·LACIONS I REFORMES
D'ESTABLIMENTS COMERCIALS,
PROJECTES I DECORACIÓ
MOBILIARI - APARADORS
I TOT TIPUS DE COMPLEMENTES PER
A LA SEVA BOTIGA

Ctra. Sta. Eugènia, 156 - Tel. (972) 40 11 09 - GIRONA

A.S.C. MAQUINÀRIA I EINES PER LA FUSTA

DISTRIBUÏDORS OFICIALS DE:

"LIJADORES"

ESCAIRADORES
I SECCIONADORES

C/. Puigmal, 26 - Tel. (972) 40 21 12 - Fax 40 21 19
17005 GIRONA

**Aislamientos
LUIS, S.A.**

- * Aïllaments tèrmics-acústics
- * Conductes d'aire condicionat
- * Aïllaments de cambres frigorífiques
- * Falsos sostres decoratius o aïllants
- * Calorifugat de tuberïes amb acabat metàl·lic
- * Aplicacions d'escuma de poliuretà
- * Subministrament de tot tipus de material aïllant

Passeig d'Olot, 98 - Tel. 23 52 44
Fax 23 54 10 - 17005 GIRONA

DIVISIÓ ELECTRÒNICA

- * RÀDIO COMUNICACIÓ
- * TELEFONIA
- * SO PROFESSIONAL

C/. Montseny, 38 - Tels. 23 87 50 - 24 27 01
17005 GIRONA

Límit del barri de Santa Eugènia de Ter, segons Gabriel Roura en el llibre "Girona i els seus barris"

"Col·legi de Santa Eugènia (Col·legi Groc); Col·legi Dalmau Carles, Col·legi Maristes i Col·legi de les Dominiques. Hi han també parvularis.

Té Pavelló Municipal d'Esports, Centre Social, Camp de futbol a Can Gibert i l'Ambulatori del Güell.

Com a reivindicacions princi-

pals, els veïns demanen un CAP: (Centre d'Assistència Primària) i un Institut de Batxillerat.

***ECONOMIA:**

Conserva encara algunes indústries tradicionals: tèxtil i càrniques, però el creixement urbà

de Girona ha fet de Santa Eugènia una zona natural d'expansió de la urbs, esdevenint en part ciutat-dormitori. Darrerament, al llarg de la carretera de Sta. Eugènia i del Passeig d'Olot s'hi han ubicat modernes botigues així com també de tipus terciari: telefònica, automòbils, etc. etc...

TRANSPORTS
"EL RAYO" de Girona, s/l.

Serveis diaris, directes per
Catalunya, Balears i
la resta d'Espanya

C/. Massana, 56 - Tels. 23 66 80 - 23 66 81
Fax 23 69 66 - 17005 GIRONA

GRAN CENTRE GIRONÍ DEL TRESILLO

Ctra. Barcelona, 240 - Tel. 20 82 14 (l'Avellaneda)
17001 GIRONA

(Foto: Jaume Ollé)

L'any 1962, un Reial-Decret des de Madrid
annexionava Sta. Eugènia al municipi de Girona.
L'acte formal d'incorporació a Girona tingué lloc el
dia 26 de juny de 1963.
Aquesta és la còpia de l'Acta.

Acta extraordinaria del dia 26 de juny de 1963

*En Santa Eugènia de Ter a vint-i-sis de juny de mil no-
vecientos sesenta i tres, siendo las veintuna horas, previa con-
vocatoria, se reunió en el Salón de Sesiones de la Casa Comis-
terial, bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. Francisco Es-
tival Gisa, el Ayuntamiento pleno con asistencia de los señ-
ores Concejales D. José M^o Cort Figuerola, D. Joaquín August
Palau, D. Martín Pages Mascarreras, D. José Guinart Colom
D. Alberto Casademont i Guartmoner y D. Manuel Sermangu
Bonet que constituyen la totalidad de la Corporación mun-
cipal al objeto de celebrar sesión extraordinaria para tratar
de la Declarada incorporación de este Municipio al de Girona,
actuando de Secretario el que lo es del Ayuntamiento D.
Francisco Amat Fontaró.*

*Incorporación de este
Municipio al de
Girona.*

*Declarada abierta la sesión el Sr. Secretario dió lectura
del borrador del acta de la sesión anterior, siendo aproba-
da por unanimidad.*

*Seguidamente el Sr. Alcalde dispone que por el Sr. Se-
cretario actuante se dé lectura del Decreto de 20 de Diciembre
de 1962, publicado en el Boletín Oficial del Estado del día 24
del propio mes y año, por el que se aprueba la incorporación al de
Girona de los términos municipales de Palau Jacut, Forès i
Santa Eugènia de Ter, lo que se cumplimentada a conse-
cuencia.*

*En su virtud y a fin de regular lo ordenado por la Se-
perioridad, la Corporación decide facultar al Sr. Alcalde
para que asistido del infrascripto Secretario, a nombre y en
representación de esta Corporación, el próximo día 30 de ju-
nio, practique las pertinentes actuaciones, efectúe las oportu-
nas entregas y entienda con los señores Alcaldes de los tér-
minos municipales afectados y el de Girona, la correspondiente
acta de ocupación e integración definitiva de los enumerados
en un solo término municipal y demás trámites reglame-
ntarios procedentes.*

*Es aprobada el acta de argues extraordinaria de
caja extendida el día 15 del actual y que cierra definiti-
vamente los libros de contabilidad de esta Corporación... se
asimismo es aprobada la relación de la documentación forma-
da por el Secretario actuante y que ha de ser entregada
al Ayuntamiento de Girona.*

*Y terminada el asunto objeto de la presente sesión el
Sr. Presidente ha levantó a las veintuna cuarenta y cinco ho-
ras, firmando la presente acta todos los concurrentes, conmigo
el Secretario que certifica.*

El Alcalde Presidente
[Firma]
[Firma]
Pages Guinart
[Firma]
[Firma]

PEDRA BANYOLES®
PEDRA

Explotació i elaboració
de la pedra de Banyoles

MARBRES
PORQUERES

MARBRES, PISSARRES I PEDRES NATURALS

COROMINAS A NICARAGUA

L'Alcalde de Salt Xavier Corominas, va fer un viatge a Nicaragua la segona quinzena de maig. El motiu del viatge ha estat per consolidar l'Agermanament entre Salt i Quilalí. També va participar, com a membre de la delegació de la FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA, en el CONGRÉS INTERNACIONAL DE CIUTATS AGERMANADES.

Aquest viatge s'emmarca en el compromís de Salt amb el tercer Món.

MEMÉ DETRÀS

El 21 de maig va tenir lloc al Museu de Salt, la inauguració de l'exposició del col·lectiu Memé Detràs, que el formen un grup d'artistes de les comarques gironines.

Aquest col·lectiu es caracteritza per la recerca del domini de les tècniques expressives, dels mecanismes de creació i de la comunicació.

La mostra inclou pintura, escultura, tapís i dibuix.

La inauguració de l'exposició va reunir 100 persones entre les quals hi havia Carme Carbó, primera Tinent d'Alcalde, i Jordi Casals, President del Patronat del Museu.

Membres del col·lectiu van realitzar una demostració de decoració i coccio de la ceràmica "RAKU" al pati del Museu, en un forn especial que van portar a fi de poder explicar aquesta tècnica als assistents.

DEBATS AL MUSEU

El Museu de Salt, amb la col·laboració del Taller d'Història, va organitzar quatre debats de temes que feien referència a la història recent de Salt.

Els debats foren:

- 1.- El procés de segregació de Salt 1974/83.
- 2.- La immigració a Salt: 1960-80
- 3.- L'ecologia i l'aigua en el Pla de Salt: Evolució i estat de la qüestió.
- 4.- 1940/90: Cinquanta anys

d'associacionisme saltenc.

Aquests debats que es feien els últims dijous de cada mes, van començar el 26 de març i van acabar el 22 de juny.

ESTIU/92

Cursos intensius de català

JULIOL

NIVELL B: De dilluns a dijous de 7 a 9 del vespre

LLOC: Escola d'Adults.

C/. Major, 78 - SALT

INICI: 6 de juliol

ACABAMENT: 30 de juliol

PREU: 2.000 Ptes.

INSCRIPCIONS: del 15 al 30 de juny a l'Ajuntament de Salt, de 10 a 2 de la tarda.

Sport Garatge, s.a.

JOSEP CASALS

- * Reparacions
- * Engrassaments
- * Neteja

Pas. Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 - SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

**GESTORIA
ADMINISTRATIVA**

Impostos - Vehicles - Llicències - Assegurances Socials
DECLARACIÓ DE RENDA, podem solucionar els vostres dubtes

ASSEGURANCES - INCENDIS - ROBATORIS - VEHICLES, etc...
NACIONAL HISPÀNICA, S.A. - SEGUR - CAIXA - GENERALI

Pas. Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 49 - 17190 SALT

**SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE**

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres
artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a bany

DISTRIBUIDOR

SOLAR S.A.

Industria
Industria
Industria

C/. Joan Maragall, s/n. - Zona Esportiva
Teléfono 23 58 11 - SALT

Activitats del Club

El 29 de març van tenir lloc a Olot els Campionats Provincials de Petanca per tripletes puntuable per als Campionats d'Espanya.

El Club Petanca Salt hi va ser representat en totes les categories, seniors, dames i infantils.

A la categoria de seniors, després de cinc diumenges d'eliminatòries, el 26 d'abril es va arribar a quarts de final, o sigui 8 tripletes, de les quals 2 eren del nostre Club. El matí en van quedar eliminades 4 i a la tarda es van fer semifinals i finals. Els jugadors del nostre club, Josep Hidalgo, Pep Quintana i Juli Gómez assoliren el primer lloc, la qual cosa els proclama Campions Provincials i ens representaran als Campionats d'Espanya, que se celebraran a Lanzarote. "Enhorabona nanus!! Sou els millors!!"

A la categoria de dames, les finals se celebraren el dia 19 i el Club Petanca Salt va assolir 2 llocs entre els quatre primers, Estrella Pino, Tere Carretero i Manoli Baldon van quedar en segon lloc, i Maria Bramon, Anna Serra i Anna Pérez es van classificar en quart lloc. Ànims dones, l'any vinent a fer el primer!

Als infantils, aquest any la cosa no els va anar tan bé, però tot i això van

Tripleta campiona de Catalunya Pep Hidalgo, Pep Quintana i Juli Gómez

aconseguir un meritori tercer lloc. Lluís Busquets, Josep Marin i Ivan Palmerola van fer la tripleta. A l'acabar el Campionat, el Club Petanca Olot va obsequiar els presents amb un pisolabis.

El dia 26 i també a Olot les dames van celebrar el concurs de Màsters i aquí sí que les de Salt van assolir el primer lloc, després de fer nos partir de valent per poder guanyar la partida.

Estrella Pino, Manoli Baldón i Tere Carretero ens representaran a Vilanova i la Geltrú al Campionat d'Espanya, Anna Serra, Anna Pérez i Maria Bramon van tornar a ser quartes.

El 3 de maig, amb motiu de les Festes de Santa Creu a Figueres, es va celebrar l'Internacional. El Club

Petanca Salt no va tenir sort i només a l'especial de la tarda, Joan Vallecillos, Joan Roldán i Josep Boo, van quedar en tercer lloc.

També la mateixa setmana, els nostres avis petanquistes van anar a Figueres a jugar el tradicional concurs de Petanca per a jubilats. A les pistes de joc no van fer gaire bon paper, però a la taula a l'hora de dinar les coses van anar millor. Després de l'àpat, el Sr. Quirantes, president del Club Natació Figueres, va fer entrega de dos obsequis a la Catalina Serra i Tina Molas del Club Petanca Salt.

Els dies 8 i 9 de maig van celebrar-se a Lleida els Campionats de Catalunya de Petanca. La Federació Gironina va representar la una tripleta del Club Petanca Salt i dos de la resta de la província.

La primera partida de la tripleta de Salt varen jugar-la contra Barcelona A, campiona provincial de Barcelona de primera categoria. Aquesta partida entre dos equips que es concixien molt bé va acabar amb 13 a 11 favorable als nostres jugadors.

La segona partida del grup de quatre van jugar-la amb Barcelona E, actuals campions de segona categoria, i els nostres van tornar a guanyar, ara 13 a

12, i d'aquesta manera van passar a quarts de final.

La següent tripleta a batre va ser la de Lleida, que va possibilitar passar a semifinals, al guanyar per 13 a 12.

La partida de semifinals contra Barcelona C, també va resoldre's a favor dels nostres colors per un ajustat 13 a 12, la qual cosa volia dir que l'objectiu estava a l'abast: jugar la gran final i intentar guanyar.

La final va ser contra la tripleta campiona de Catalunya 1991, formada per Mario Bascomte, Jordi Martínez i Enrique Catalán, campions del Màsters i representants al Campionat del Món i classificada entre els 8 primers llocs del mundial diverses vegades.

La partida semblava decidida ben aviat a favor dels jugadors de Barcelona, ja que el marcador apuntava un clar 14 a 6, però tot s'ha de dir, la sort es va aliar amb els jugadors de Salt que un saber estar en pista i una "garra" impressionant van fer possible que es proclamessin Campions de Catalunya 1992 per un ajustat 15 a 14, i portar la samarreta de campions a Salt i al nostre club. Des d'aquí tots els que estimem la petanca us felicitem i us desitgem molts èxits al proper campionat d'Espanya.

La tripleta campiona estava formada per Josep Antoni Hidalgo, Josep Quintana i Juli Gómez.

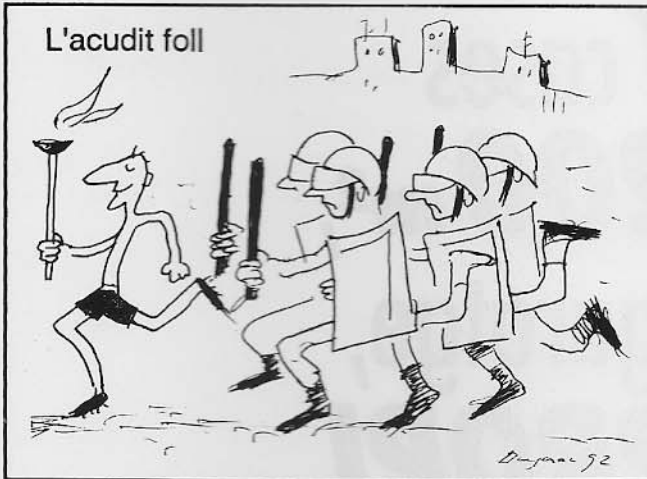
La Junta del Club Petanca Salt està treballant de ferm per intentar fer les dotze hores de fèmines i les vint de seniors. A més s'està treballant per organitzar el Trofeu Eugesa i les nits del Club. Ja us anirem informant de tot.

Josep Boo

Estrella Pino, Tere Carretero i Manoli Baldon. Campions del Màsters

L'acudit foll

CAP I POTA

Hem tapat el gratacels?

A Salt, aquest bloc és conegut de tothom. Uns li diem el gratacels (té 16 plantes) i altres nousvinguts li deien el "rascacielos".

L'edifici pel seu volum i alçària era de gran impacte enmig de camps sense ordenar i al costat de la via del tren i la pols de l'antic passeig d'Olot.

Amb l'edificació de l'illa del Tres de Març, ara sembla com si el bolet suburbial sorgit als anys seixanta, hagués quedat desaparegut de l'impacte que abans tenia. Però no ho dubteu, si us hi acosteu continua allà mateix, impàvid, ara repintat amb colors ocre que han substituït el blanc primitiu.

Els jardins del barri vell

Si no n'hi han, de jardins al Barri Vell!

Però n'hi poden haver si ens ho proposem. O almenys ho hauríem de provar.

El Poble Vell no té gaires places i menys jardins, perquè quan es va configurar la seva trama cada hort era un jardí i cada era una plaça. Des de casa sentíem la remor del Riu i la flaire dels camps dallats o la pols del batre. Era així ben cert, encara que pugui semblar una collonada. Avui és ben al revés.

Darrera casa, la plaça d'En Surroca és un espai que amb paciència espera poder fer honor al nom oficial. De moment, la Madalena, veïna de la plaça de tota la vida, l'anomena "El Prat", encara que avui tampoc el prat hi és, ella conserva el topònim d'un pla herbat amb un pou d'aigua que hi havia del seu record.

Hem d'aprofitar tots els espais possibles per tornar el verd de l'heura a l'obaga i les clavellines i els geranis a solell del Barri Vell.

Una proposta per aconseguir-ho seria que el nostre Ajuntament situés una jardineria o fes un clot per plantar-hi flors o arbusts, sempre que els Veïns es comprometin a tenir-ne cura.

Sota el majestuós contrafort de Cal Mut (carrer de la Processó), les hortènsies gaudirien de l'ombra de sis segles de història.

Que no trobarem cap veí per tenir-ne cura? Provem-ho!

Entre can Quirze i can Ramis (carrer Llarg, cantonada carrer Curt), hi ha l'espai per una jardineria que la Lourdes ja s'ha compromès a mantenir com si fos de casa seva.

Ben segur que trobarem altres indrets que en aquest moment no recordo, només cal la voluntat de fer Poble, també al Barri Vell.

El Meneró del Rec

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

**MOTOS
CATALUNYA**

PERE TEIXIDOR

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67
SALT

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
DUCCSON	PUCH
HONDA	

Restaurant *La Brasa*

Tel. 23 14 15

*Bon pa, bon vi, bona taula i bona brasa
són senyal de bona casa.*

Bar L'ESPELMA

Tel. 23 20 20

Major de Salt, 260 - Salt (Girona)